

Nostalginen Pariisi valmistautuu olympialaisiin muutosten tuulten puhaltaessa

Pariisi on aina Pariisi, sanotaan, mutta onko edelleen näin? Pariisin asema kulttuurin kehtona on näkynyt suomalaisten taiteilijoiden taiteessa ja elämässä muun muassa ns. kultakauden taitelijoiden (esim. Akseli Gallen-Kallela, Pekka Halonen, Albert Edelfelt) matkustaessa Pariisiin oppia ottamaan 1900-luvun vaihteessa. Samalla he tekivät tunnetuksi omaa taidettaan ja veivät Suomen maailmankartalle myös tällä saralla. Myöhemmin muut kulttuurielämän vaikuttajat, kuten Pariisissa asunut säveltäjä Kaija Saariaho, ovat jatkaneet molemmin puolta kulttuurivaihtoa.

Mutta Pariisi ei ole vain kulttuurin kehto vaan sieltä on lähtöisin myös Ranskan vallankumous 1789 sekä vuoden 1968 opiskelijaliikehdintä, jotka ovat aikaansaaneet yhteiskunnallisia muutoksia sekä Ranskassa että muualla Euroopassa. Pariisin läntisellä puolella sijaitseva Université Paris-Nanterre oli keskeisessä roolissa opiskelijamellakoiden synnyssä. Se on Pariisin alueen suurimpia yliopistoja, ja myös yksi Euroopan tärkeimmistä liikekeskuksista, La Défense, sijaitsee osittain Nanterren alueella Charles-de-Gaulle Étoilen ja Nanterre Préfecture RER-aseman välissä.

La Défensen alue edustaa Pariisin modernia puolta pilvenpiirtäjäineen, mutta se myös yhdistää historiallista Pariisia nykyaikaan. Napoléonin rakennuttama Tuileries'n riemukaari Louvren sisäpihalla avaa näkymän Champs-Elyséelle, jonka päässä näkyy Pariisin suuri Riemukaari sekä sen jatkeena presidentti François Mitterrandin suuri rakennushanke Grande Arche, joka vihittiin käyttöön 1989 hieman keskeneräisenä vallankumouksen kaksisataavuotisjuhlissa.

Nämä edellä olevat tapahtumat ja rakennelmat kuvaavat hyvin Pariisin kaksijakoisuutta, vanhan ja historiallisen kaupungin kunnioittamista, mutta myös pyrkimystä uuteen moderniin kaupunkikuvaan. Keskeisenä tekijänä on myös vuonna 1900 rakennettu Pariisin metro, jossa on nykyään 14 linjaa. Tämä viimeisin oli ensimmäinen täysin automatisoi metrolinja, ja myös muita vanhoja linjoja on viime aikoina automatisoitu. Linjalla 14 pääsee nykyisin Orlyn lentokentälle asti, mikä helpottaa matkustamista kaupunkiin. Metrolinjoja täydentävät RER (Réseau Express Régional) -lähijunat, jotka tuovat matkustajia muun muassa Charles de Gaulle -lentokentältä keskustaan (RER B). Verkosto on hyvin toimiva silloin, kun sen toimintaa eivät hidasta lakot tai työnseisaukset (mouvement social), joita Pariisissa on yllin kyllin. Vuonna 2015–2016 lakkoiltiin terroristi-iskuja sekä uutta työlakia vastaan, joka olisi lisännyt työaikojen joustoa, vuonna 2023 vastustettiin eläkeuudistusta. Nyt ranskalaiset puhuvat jo yleisesti siitä, että uusien parlamenttivaalien tulos tulee näkymään mielenosoituksina.

Miten tämä sitten näkyy Pariisissa vierailevan turistin elämässä? Olympialaisiin on odotettavissa suuri turistien määrä, mikä tarkoittaa jonottamista ja odottelua, mielenosoitukset lisäävät niitä edelleen, jos sattuvat kohdalle. Metroissa näkyi ennen melkein jokaisella matkustajalla kirja kädessä matkaa tehdessä, nykyään näin on harvoin, ja suurin osa matkustajista tuijottaa kännykkäänsä. Kännykkää tarvitaankin, jos ottaa käyttöönsä RATP:in sovelluksen, jolla voi ladata itselleen edullisen Navigo Pass -

lipun. Sovelluksen lataaminen onnistuu melko helposti, mutta on hyvä varautua internet-verkon vajavaiseen toimintaan asemilla. Lippuja voi ostaa myös edelleen konkreettisesti pienen pahvisen matkalipun muodossa, jos pitää nostalgisesta matkustustavasta. Osa metroasemista on suljettuna kisojen ajan, mutta nämä ovat hyvin merkittyinä opastauluihin sekä niistä kuulutetaan myös englanniksi. Aiemmin Pariisissa ei näkynyt yhtä paljon englanninkielisiä ohjeita kuin nykyisin, mutta ranskan kielen taito auttaa ymmärtämään paremmin kuulutuksia sekä erilaisia ilmoituksia metron seinällä. Kielitaito avaa ovia uusiin kulttuureihin.

Kirjoittajat

Maarit Mutta on vanhempi yliopistonlehtori Turun yliopistossa kieli- ja käännöstieteiden laitoksella.